

**Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia za rok
akademicki 2019/2020**

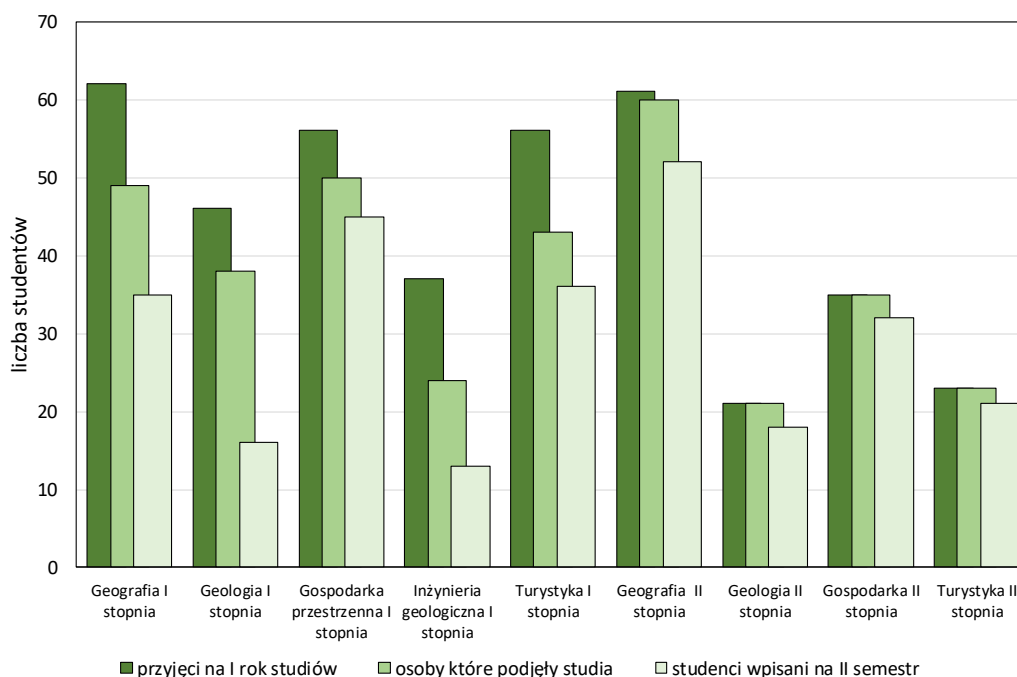
Spis treści:

1. Liczba studentów na I roku studiów	5
2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów	7
3. Liczba hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzonych na Wydziale	10
4. Wnioski z hospitacji zajęć	11
5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na Wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji)	12
6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen oraz ogólnego wyniku studiów	13
7. Rozkład ocen uzyskanych z zaliczenia na poszczególnych kierunkach, poziomach studiów oraz typach zajęć	17
8. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: Geologia, Inżynieria geologiczna, Geografia, Gospodarka przestrzenna i Turystyka	20
9. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia	21
10. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego	21

1. Liczba studentów na I roku studiów

W roku akademickim 2019/2020 na pierwszy rok studiów stacjonarnych na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska zostało przyjętych w sumie 397 osób. Było to o 50 osób mniej w stosunku do roku akademickiego 2018/2019. Tym samym tendencja spadkowa z poprzedniego roku akademickiego utrzymała się. Należy jednak uwzględnić fakt, że w roku akademickim 2018/2019 kierunek Turystyka na II poziomie studiów nie funkcjonował. Nabór rozpoczął się dopiero od roku akademickiego 2019/2020. Natomiast porównując tylko te kierunki, na które można było zapisać się zarówno w roku 2018/2019 oraz 2019/2020, przyjęte 73 osoby mniej.

Na studia I stopnia przyjęto 257 osób, a więc o 37 osób mniej niż w roku poprzednim, natomiast na studia II stopnia – 140 osób, czyli o 13 osób mniej niż w roku poprzednim, mimo uruchomienia nowego kierunku na studiach II stopnia (Turystyka). Najwięcej osób przyjęto na kierunek Geografia, zarówno na studiach licencjackich, jak i magisterskich (ryc. 1). Najmniej osób na studia licencjackie zostało przyjętych na kierunek inżynieria geologiczna, a na studia magisterskie – na kierunek Geologia. Są to wyniki analogiczne jak w roku akademickim 2018/2019.

Ryc. 1. Porównanie liczby studentów przyjętych na I rok studiów na WNoZiKŚ z liczbą studentów, którzy podjęli studia i którzy kontynuowali je na II semestrze w roku akademickim 2019/2020 na różnych kierunkach studiów

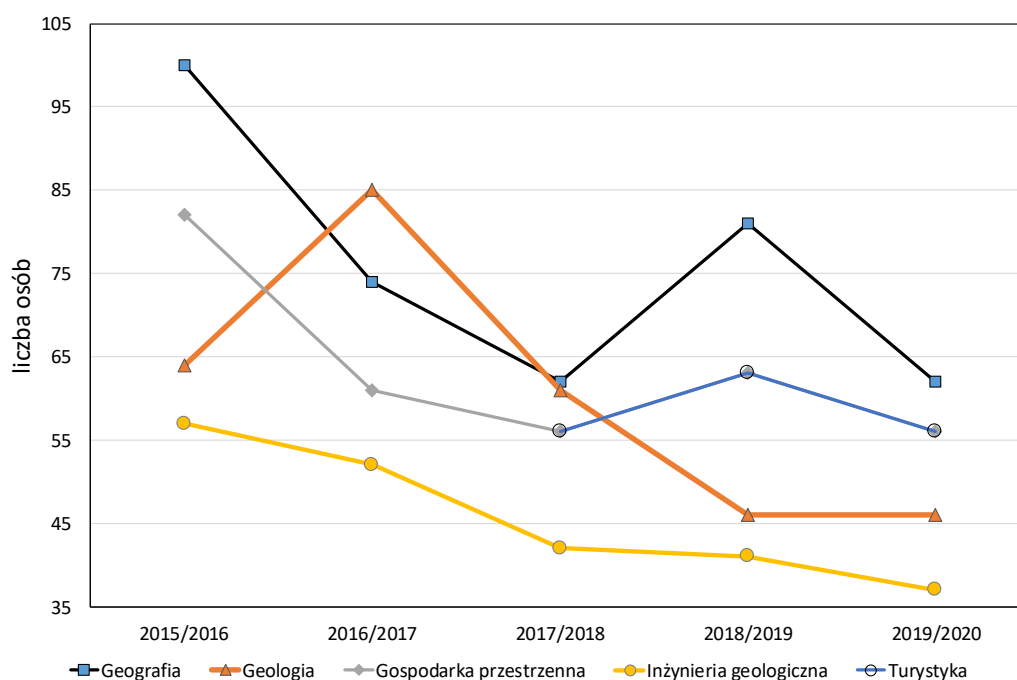
Na studiach licencjackich najwięcej osób nie podjęło studiów w przypadku trzech kierunków: Geografii, Inżynierii geologicznej, Turystyki (po 13 osób) (tab. 1). W sumie studiów licencjackich nie podjęły łącznie 53 osoby, które pozytywnie przeszły proces rekrutacji. Studiów magisterskich nie podjęła natomiast jedynie 1 osoba ze wszystkich przyjętych. Jest to o 9 osób mniej w stosunku do roku akademickiego 2018/2019.

Tab.1. Liczba osób przyjętych na studia I i II stopnia na kierunkach prowadzonych na WNoZiKŚ w roku akademickim 2019/2020

Kierunek	Przyjęci na I rok studiów	Osoby, które podjęły studia	Różnica C-B	Wpisani na II semestr	Różnica E-C
A	B	C	D	E	F
Studia I stopnia					
Geografia	62	49	-13	35	-14
Geologia	46	38	-8	16	-22
Gospodarka przestrzenna	56	50	-6	45	-5
Inżynieria geologiczna	37	24	-13	13	-11
Turystyka	56	43	-13	36	-7
SUMA	257	204	-53	145	-59
Studia II stopnia					
Geografia	61	60	-1	52	-8
Geologia	21	21	-	18	-3
Gospodarka przestrzenna	35	35	-	32	-3
Turystyka	23	23	-	21	-2
SUMA	140	139	-1	123	-16

Najwięcej studentów, którzy podjęli studia na Wydziale nie zostało zakwalifikowanych na II semestr na kierunku Geologia I stopnia (22 osoby), natomiast w przypadku studiów II stopnia na kierunku Geografia (8 osób).

W ostatnim pięcioleciu, licząc od roku akademickiego 2015/2016, obserwowana jest tendencja spadkowa liczby studentów przyjmowanych na wszystkie kierunki na Wydziale (ryc. 2). Nie uwzględniając powstałego w roku akademickim 2017/2018 kierunku turystyka liczba studentów przyjętych na Wydział w poprzednim roku akademickim stanowi 2/3 liczby studentów przyjętych w roku akademickim 2015/2016. W roku akademickim 2019/2020 mniejsza liczba przyjętych studentów jest tym bardziej niepokojąca, ponieważ w roku tym otwarto nabór na nowy kierunek na studiach magisterskich (turystyka II stopnia). Jednocześnie odnotowano mniej rezygnacji w ciągu I roku na studiach II stopnia.

Ryc. 2. Liczba studentów przyjętych na studia I stopnia na WNoZiKŚ w ostatnim pięcioleciu na różnych kierunkach studiów

Tendencja spadkowa w liczbie przyjętych studentów oraz studentów podejmujących studia po przyjęciu może być uznana za zjawisko negatywne. Sytuacja ta może grozić całkowitym spadkiem zainteresowania niektórymi kierunkami na WNoZiKŚ oraz ich likwidacją. Z drugiej strony, malejąca liczba słuchaczy może przyczynić się do zmniejszenia obciążenia osób prowadzących zajęcia i podniesienia jakości kształcenia na Wydziale.

2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów

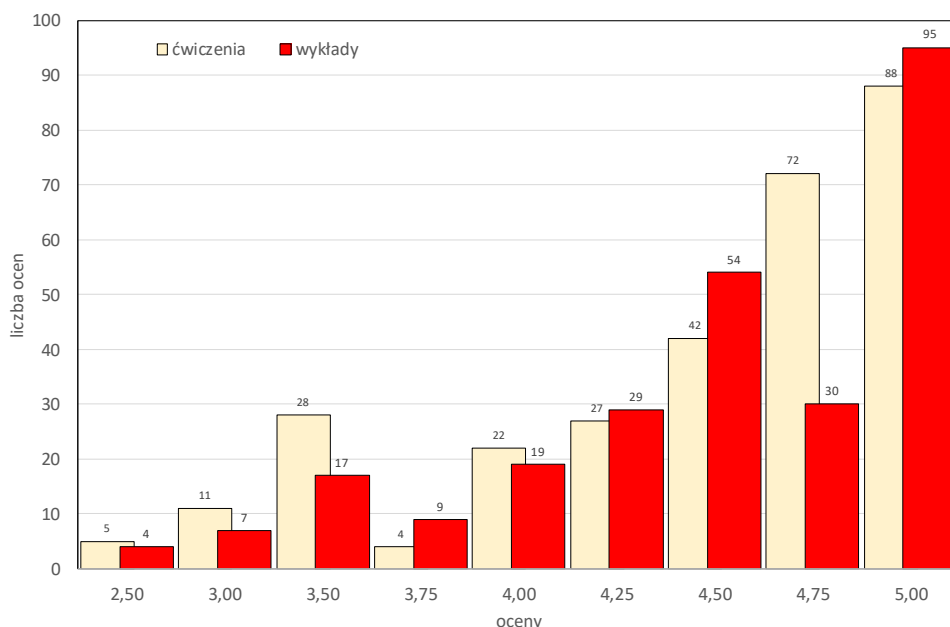
Analiza skuteczności wypełniania ankiet przez studentów została przeprowadzona oddzielnie dla semestru zimowego i letniego roku akademickiego 2019/2020. Dane źródłowe uzyskano od koordynatora Wydziałowego. Otrzymane dane miały charakter zbiorczy dla pracowników całego Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska bez rozbicia na Instytuty i kierunki studiów realizowane na Wydziale. Uzyskane dane obejmowały 686 rekordów dla semestru zimowego i 654 dla semestru letniego. Każda forma zajęć np. ćwiczenia czy wykład, także dla tego samego przedmiotu, była zapisana jako oddzielny rekord. Wobec powyższego nie była możliwa analiza poszczególnych

kierunków studiów. Przedstawiono więc analizę statystyczną dla każdego semestru w układzie 3 kategorii:

- oceny zbiorczej uwzględniającej wszystkie formy zajęć,
- oceny zajęć o charakterze ćwiczeń, która obejmowała ćwiczenia kameralne, terenowe, laboratoria, laboratoria komputerowe, praktyki pedagogiczne, seminaria, seminaria dyplomowe,
- oceny zajęć o charakterze wykładów, która obejmowała wykłady i wykłady specjalizacyjne.

Semestr zimowy 2019/2020

Analizie poddano 686 rekordy zawierające oceniane przedmioty z rozbiorem na poszczególne formy zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się od 0,00 do 64,24% (średnio 10,62%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie zawierały się w przedziale od 2.25 do 5.00. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form wykładowych była nieco niższa i wahała się w przedziale od 0 do 57,44% (średnio 10,27%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 2.63 do 5.00. Analiza powyższych danych wskazuje, że skuteczność wypełniania ankiet w systemie USOS jest niemal identyczna dla obu wyróżnionych typów zajęć, podobnie jak rozkład ocen (ryc. 3).

Ryc. 3. Rozkład ocen dla wszystkich przedmiotów i poszczególnych form zajęć realizowanych na WNoZiKŚ w semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020 wyrażonych w ankietach studenckich.

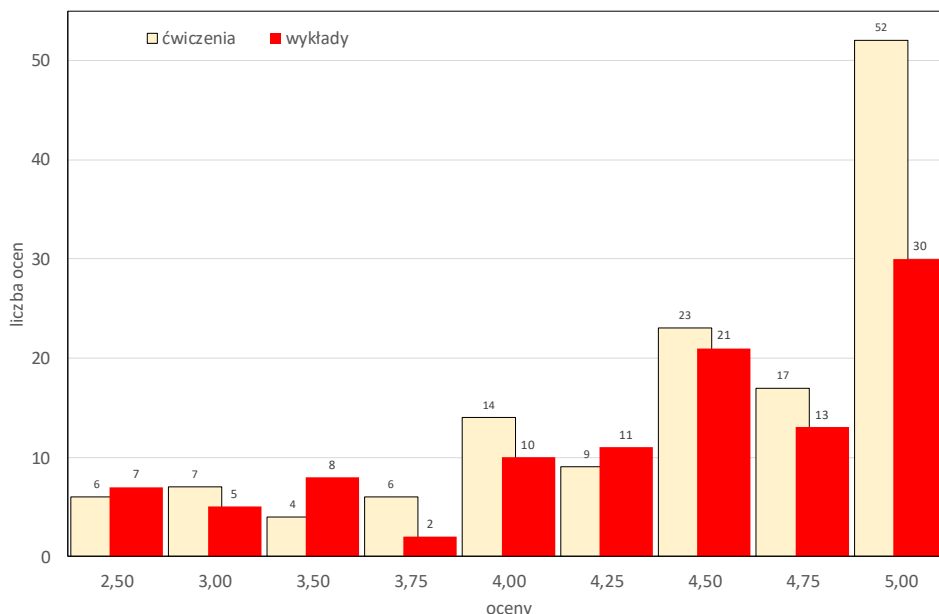
Ogólny rozkład ocen na zajęciach prowadzonych na Wydziale w semestrze zimowym roku akademickiego 2019/2020 należy uznać za pozytywny. Zdecydowanie niezadowolający jest jednak bardzo niski stopień zwrotu wypełnionych ankiet. Przy tak niskiej frekwencji uzyskane wyniki nie ukazują wiarygodnej oceny poszczególnych, pojedynczych przedmiotów i prowadzących. Na podkreślenie zasługuje stosunkowo nieduży odsetek zajęć nisko ocenianych (oceny do 3.75), który łącznie dla obu kategorii wyniósł 15,1%. Dla ćwiczeń odsetek ten był nieco wyższy i kształtował się na poziomie 16,05%, zaś w kategorii wykładów 14,02%. Jednocześnie w wypadku ocen najwyższych, tj. 4.75 i więcej, sytuacja kształtowała się odwrotnie. Dla ćwiczeń odsetek ocen najwyższych wynosił 53,51 % zaś dla wykładów 47,35%. W rozkładzie ocen największe różnice w ich liczebności dotyczyły szczególnie oceny 4,75 gdzie liczba dla wykładów była o połowę mniejsza niż dla ćwiczeń (por. ryc. 3)

Semestr letni 2019/2020

Analizie poddano 654 rekordy dotyczące ocenianych przedmiotów w układzie dwóch kategorii zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się w przedziale od 0,00 do 31,85% (średnio 8,24 %), a średnie oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 1.04 do 5.00. Skuteczność wypełniania ankiet w wypadku form wykładowych była wyższa i wahała się od 0,00 do 45,31% (średnio 8,19 %), a oceny uzyskiwane w tej grupie wahały się w przedziale od 1.00 do 5.00. Przeciętna skuteczność wypełniania ankiet studenckich dla obu form zajęć była praktycznie porównywalna. Ogólny rozkład ocen na zajęciach prowadzonych na Wydziale w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 należy uznać także za pozytywny (ryc. 4). Na podkreślenie zasługuje fakt, iż skuteczność wypełniania ankiet w semestrze letnim okazała się jeszcze niższa niż w semestrze zimowym.

Odsetek nisko ocenianych zajęć dla form ćwiczeniowych (oceny do 3.75) wyniósł 20,56%, zaś dla form wykładowych 14,49%. Wynik łączny dla obu kategorii kształtował się na poziomie 18,37%. Wobec powyższego w semestrze letnim odsetek niskich ocen był niestety nieco wyższy we wszystkich badanych kategoriach niż w semestrze zimowym przy jednoczesnym spadku skuteczności wypełniania ankiet przez studentów. W wypadku ocen najwyższych, podobnie jak w semestrze zimowym, w semestrze letnim dla ćwiczeń odsetek tych ocen był wyższy niż dla wykładów i wynosił odpowiednio 50%

i 40,19%. Ogólny rozkład ocen dla obu kategorii zajęć (ćwiczeń i wykładów) nie wykazywał istotnych rozbieżności.

Ryc. 4. Rozkład ocen dla wszystkich przedmiotów i poszczególnych form zajęć realizowanych na WNoZiKŚ w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 wyrażonych w ankietach studenckich.

3. Liczba hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzonych na Wydziale

W roku akademickim 2019/2020 zrealizowano łącznie 19 hospitacji, które objęły wykłady i ćwiczenia prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Nauk Geologicznych oraz Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego (tab. 2). Wszystkie hospitacje przeprowadzono jedynie w semestrze zimowym. Liczba osób hospitowanych w semestrze zimowym wynikała z harmonogramu okresowych ocen hospitacyjnych nauczycieli akademickich oraz planów studiów poszczególnych kierunków na Wydziale. Z uwagi na pandemię Covid-19 w semestrze letnim proces hospitacji zajęć zawieszono.

W semestrze zimowym hospitacje objęły łącznie 19 nauczycieli zatrudnionych, z czego w Instytucie Nauk Geologicznych (11) oraz w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego (8). Hospitowane były zajęcia prowadzone na kierunkach: Geografia (I i II stopień), Geologia (I i II stopień), Gospodarka Przestrzenna (I i II stopień), Inżynieria Geologiczna (I i II stopień), Ochrona Środowiska (I i II stopień), Turystyka (I stopień).

Tab. 2. Liczba hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzanych na WNoZiKŚ w roku akademickim 2019/2020

Kierunek Studiów	Liczba hospitowanych nauczycieli	
	I stopień	II stopień
Semestr zimowy		
Geografia	3	1
Geologia	3	1
Gospodarka Przestrzenna	1	1
Inżynieria Geologiczna	2	2
Ochrona Środowiska	1	2
Turystyka	2	–
Razem	12	7
Semestr letni		
Razem	–	–
Rok 2019/2020	12	7
Łącznie 2019/2020	19	

Źródło: opracowanie własne na podstawie protokołów z hospitacji zajęć dydaktycznych

4. Wnioski z hospitacji zajęć

Protokoły hospitacji wskazują, że ze strony nauczycieli akademickich nie zanotowano uchybień ani w zakresie merytorycznym, ani w zakresie organizacji zajęć. Hospitowani nauczyciele zapoznali się z protokołami hospitacji.

Wszystkie hospitowane zajęcia zostały ocenione pozytywnie, a w licznych przypadkach, w niespełna 53% (w liczbie 10 ocen), wyróżniająco. W rozbiciu ocen na kierunki:

- geografia I stopień: 1 pozytywna i 2 wyróżniające
- geografia II stopień: 1 wyróżniająca
- geologia I stopień: 2 pozytywne i 1 wyróżniająca
- geologia II stopień: 1 pozytywna
- gospodarka przestrzenna I stopień: 1 wyróżniająca
- gospodarka przestrzenna II stopień: 1 pozytywna
- inżynieria geologiczna I stopień: 2 pozytywne
- inżynieria geologiczna II stopień: 2 wyróżniające
- ochrona środowiska I stopień: 1 pozytywna
- ochrona środowiska II stopień: 2 wyróżniające
- turystyka I stopień: 1 pozytywna, 1 wyróżniająca.

5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na Wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji)

W roku akademickim 2019/2020 na WNoZiKŚ obronionych zostało łącznie 261 prac dyplomowych, a w tym:

1. na studiach I stopnia (159) - 21 prac dyplomowych na kierunku geologia, 27 prac dyplomowe na kierunku inżynieria geologiczna, 37 prac dyplomowych na kierunku geografia, 34 prace dyplomowych na kierunku turystyka oraz 40 prac dyplomowych na kierunku gospodarka przestrzenna;
2. na studiach II stopnia (102) – 21 prac dyplomowych na kierunku geologia, 16 prac dyplomowych na kierunku inżynieria geologiczna, 21 prac dyplomowych na kierunku gospodarka przestrzenna oraz 44 prace dyplomowe na kierunku geografia.

Należy zauważyć, że w stosunku do poprzedniego roku akademickiego (2019/2020) nastąpił spadek liczby przygotowanych prac dyplomowych o 17% (z 314 do 261). Spadek ten można i w dużej mierze należy łączyć z przechodzeniem roczników niżu demograficznego na poziom kształcenia wyższego. Ponadto niemałe znaczenie ma fakt widocznego niepodejmowania studiów pomimo rekrutacji na I rok oraz „rezygnacji” po pierwszym semestrze studiów.

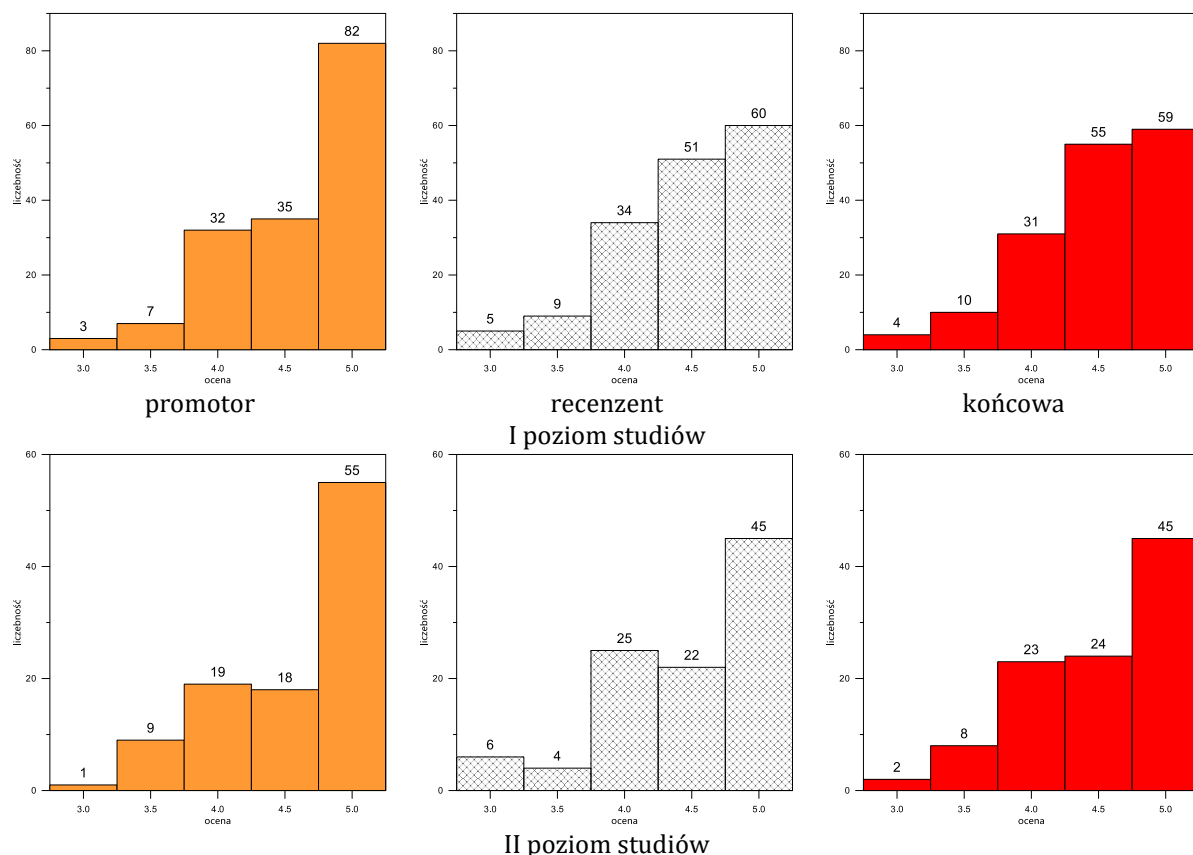
Przeprowadzona wyrywkowa kontrola prac dyplomowych obronionych w analizowanych okresie obejmowała przegląd 29 prac, tj. 11,1% wszystkich obronionych prac dyplomowych na WNoZiKŚ (Załącznik A). Prace dyplomowe zostały wybrane proporcjonalnie do liczby prac obronionych na poszczególnych stopniach i kierunkach. Prace Zespołu w tym zakresie nie wykazały istotnych nieprawidłowości (Załącznik B). Recenzenci byli dobierani prawidłowo, a praktycznie wszystkie recenzje miały charakter merytoryczny i obejmowały wszystkie istotne elementy wymagane w formularzu recenzji. Jednak Zespół stwierdził w kilku przypadkach zawyżenie ocen przyznanych przez recenzenta i / lub promotora. Sytuacje te najczęściej dotyczą: (1) doboru, aktualności zakresu, w tym liczby publikacji, w oparciu o którą powstała praca; (2), „marginalizowania” w ocenie końcowej pracy jej formalnej strony, jak i źródeł oraz stopnia ich wykorzystania; (3) opisowego, sprawozdawczego, a nie problemowego charakteru prac na I poziomie studiów. W poprzednim raporcie wskazywano, że część recenzji wykazuje brak wyraźnego wartościowania ocenianej pracy, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę. W opinii Zespołu w ocenianym zestawie prac

dyplomowych zasadniczo brak jest recenzji, które miałyby jedynie charakter opisowy i powielający informacje znajdujące się w treści pracy dyplomowej. Jednak w niewielkim stopniu w recenzjach znajdują się stwierdzenia jednoznacznie wartościujące takie jak: w dostatecznym (dobrym, bardzo dobrym) stopniu praca oddaje (zawiera, podsumowuje); w dostatecznym (dobrym, bardzo dobrym) dokonano przeglądu, zestawienia, podsumowania; w dostatecznym (dobrym, bardzo dobrym) opanowano sposób pisania pracy naukowej; strona formalna pracy opanowana w stopniu co najmniej dostatecznym (dobrym, bardzo dobrym); język pracy dobry (bardzo dobry). Zdaniem Zespołu samo wskazanie mocnych, słabych stron pracy jakkolwiek daje możliwość wyrobienia sobie opinii o wartości pracy, to jednak wydaje się być niewystarczające.

6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen prac dyplomowych oraz ogólnego wyniku studiów

Zespół nie stwierdził istotnych uchybień w procesie dyplomowania. Wszystkie prace dyplomowe zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi aktami normatywnymi były sprawdzane w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Ponadto nie miało miejsca dodatkowe sprawdzanie prac dyplomowych na wniosek recenzenta lub promotora w systemie antyplagiatowym. Strukturę ocen wystawionych przez promotorów i recenzentów prac w trakcie procesu dyplomowania ilustruje rycina 5. Rozkład ocen wystawionych z pracy dyplomowej zarówno przez promotora, recenzenta, jak i ocena końcowa na obu poziomach studiów, mają charakter lewostronnie asymetrycznych. We wszystkich przypadkach dominują oceny bardzo dobre (5,0). W przypadku oceny końcowej dla I i II stopnia studiów stanowią one odpowiednio 37 i 44% wszystkich ocen. Drugą w kolejności najczęściej wystawianą oceną była ocena plus dobra (4,5). W przypadku oceny recenzenta, promotora oraz ogółem, obie oceny łącznie stanowią co najmniej 2/3 wszystkich wystawionych ocen (ogółem I stopień 72%; II stopień 68%). Zaznaczyć należy, że ogółem w blisko 70% (68,2) oceny prac dyplomowych wystawionych przez promotora i recenzenta były zgodne (I stopień 66,0%; II stopień 71,6%) (tab. 3). Poza tym można zauważyć, że oceny wystawiane przez promotorów prac były wyższe niż te wystawione przez recenzentów. Ogółem dotyczyło to blisko 1/4 wszystkich przypadków (24,5% – I stopień 26,4%; II stopień 21,6%). Natomiast z przeciwnymi przypadkami, kiedy to recenzent wystawił wyższą ocenę, mieliśmy do czynienia na poziomie niewiele ponad 7% (7,7% – I stopień 7,3%; II stopień 7,5%)

Zjawisko to nie budzi zaniepokojenia, ponieważ w znakomitej większości przypadków różnice ocen wynosiły 0,5 stopnia.

Ryc. 5. Rozkład ocen prac dyplomowych wystawionych przez promotora, recenzenta oraz oceny końcowej z pracy dyplomowej na I i II poziomie studiów w roku akademickim 2019/2020.

Źródło: opracowanie własne

Tab. 3. Oceny prac dyplomowych wystawionych przez promotora i recenzenta ogółem oraz w podziale na I i II poziom studiów w roku akademickim 2019/2020

Wyszczególnienie	Recenzent					
	ogółem					
	ocena	3.0	3.5	4.0	4.5	5.0
Promotor	3.0	4				
	3.5	2	6	7	1	
	4.0	5	7	32	7	
	4.5			14	35	4
	5.0			6	30	101
	studia I stopnia					
	ocena	3.0	3.5	4.0	4.5	5.0
	3.0	3				
	3.5	1	2	3	1	
	4.0	1	7	19	5	
	4.5			8	24	3
	5.0			4	21	57
	studia II stopnia					
	ocena	3.0	3.5	4.0	4.5	5.0
	3.0	1				
	3.5	1	4	4		
	4.0	4		13	2	
	4.5			6	11	1

	5.0			2	9	44
--	-----	--	--	---	---	----

Źródło: opracowanie własne

Na ogólna liczbę braku zgodności ocen (83) promotora i recenzenta, tylko 14,5% dotyczyło przypadków różnicy o jedną ocenę. Rozłożyły się one równomiernie pomiędzy oba poziomy studiów (po 7). W procesie dyplomowania nie stwierdzono różnicy ocen z prac dyplomowych wyższych niż jedna ocena, a która to dysproporcja wymagałaby, zgodnie z obowiązującymi procedurami na WNoZKŚ powołania drugiego recenzenta. Warto też zaznaczyć, że ostateczna struktura ocen prac dyplomowych (ogółem), na obu poziomach studiów jest zbieżna z tą która została stwierdzona w raporcie dla roku akademickiego 2018 / 2019 (tab. 4)

Tab. 4. Liczba i struktura ocen prac dyplomowych ogółem w roku akademickim 2018/2019 oraz 2019/2020

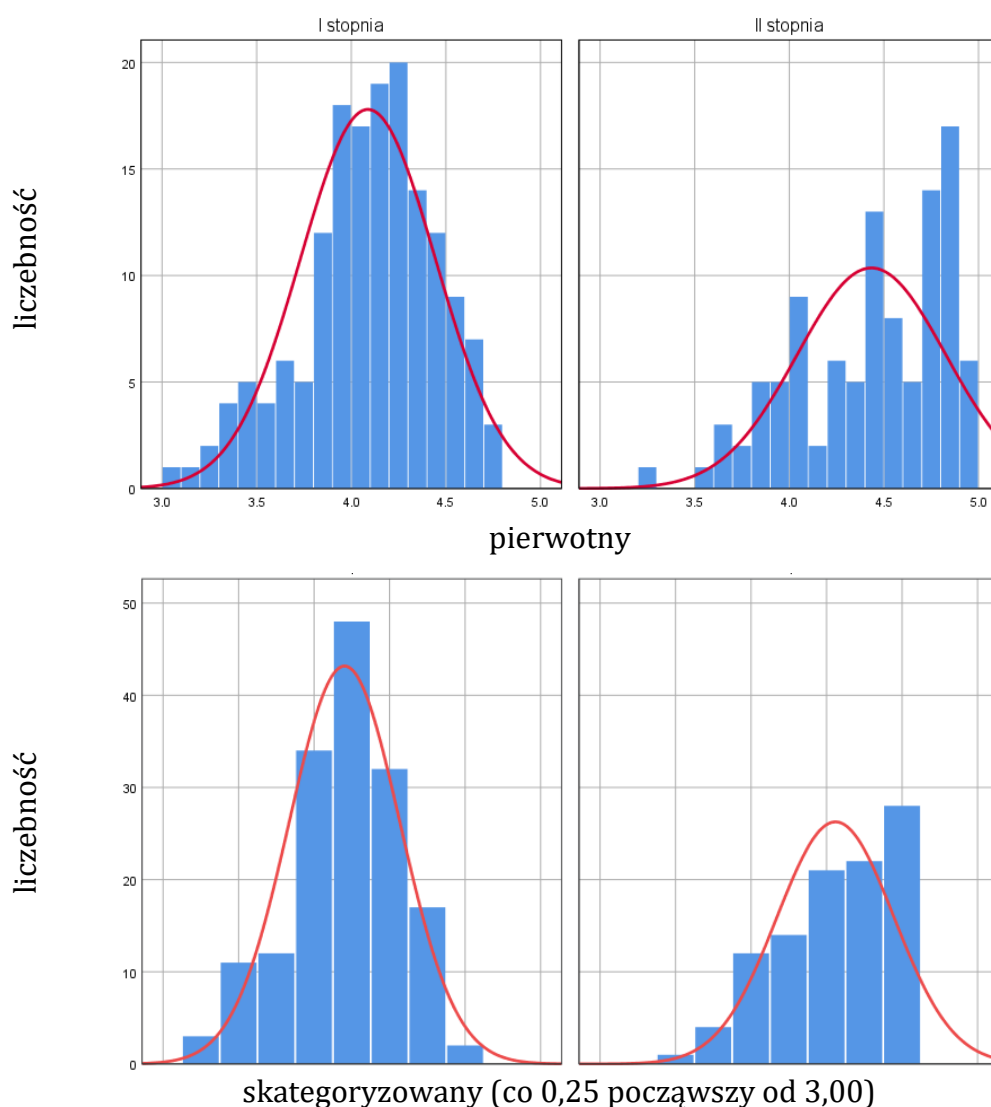
Ocena	Rok akademicki 2018/2019				Rok akademicki 2019/2020			
	I stopień	II stopień	I stopień	II stopień	I stopień	II stopień	I stopień	II stopień
	liczba		udział (%)		liczba		udział (%)	
3.0	9	6	4,8	4,7	4	2	2,5	2,0
3.5	13	11	7,0	8,6	10	8	6,3	7,8
4.0	38	27	20,4	21,1	31	23	19,5	22,5
4.5	61	31	32,8	24,2	55	24	34,6	23,5
5.0	65	53	34,9	41,4	59	45	37,1	44,1

Źródło: opracowanie własne

W raporcie za rok akademicki 2018 / 2019 Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia zwrócił uwagę, że w niektórych teczkach studentów kończących kształcenie na poziomie I stopnia studiów brakuje pełnej informacji dotyczącej przebiegu egzaminu dyplomowego. Załączona w teczkach dokumentacja z egzaminu dyplomowego obejmowała jedynie arkusze z odpowiedziami. W procesie dyplomowania w roku akademickim 2019/2020 braki te zostały częściowo uzupełnione. Poza arkuszami odpowiedzi w teczkach studentów znajdują się również testy egzaminacyjne. Natomiast nie we wszystkich przypadkach mamy do czynienia z dołączoną skalą ocen, która była wykorzystywana przy ich ocenie. Odrębną kwestią, która była poruszona we wcześniejszym raporcie jest to czy pytania zadane na egzaminie mają charakter przekrojowy oraz czy właściwie sprawdzają wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie studiów. Zdaniem Zespołu to Wydziałowy Zespół Jakości Kształcenia powinien wypracować procedury i tryb oceny zgodności zakładanych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach z treściami, pytaniami stanowiącymi treść egzaminu pisemnego. Ponadto Zespół zaleca ujednolicenie formy części pisemnej sprawdzającej

wiedzę umiejętności na I poziomie studiów tak, aby test / egzamin sprawdzający zawierający pytania posiadał również informację o skali ocen, sposobie jego wypełniania, udzielonych odpowiedziach i był jednym, zwartym dokumentem.

Ocena pracy dyplomowej jest jednym z elementów składających się na ogólny wynik studiów, a ostatecznie na ocenę na dyplomie. Rozkład ogólnego wyniku studiów charakteryzuje się widoczną asymetrią lewostronna i jego spłaszczeniem. Ten rozkład nie jest powieleniem rozkładów na I i II poziomie studiów. Rozkład ten jest raczej wypadkową, rozkładów na poszczególnych poziomach studiów. W obu przypadkach mamy do czynienia z ujemną asymetrią rozkładu na I i II poziomie studiów, ze wskazaniem na wyraźnie wyższą jej wartość na studiach II stopnia (ryc. 6).

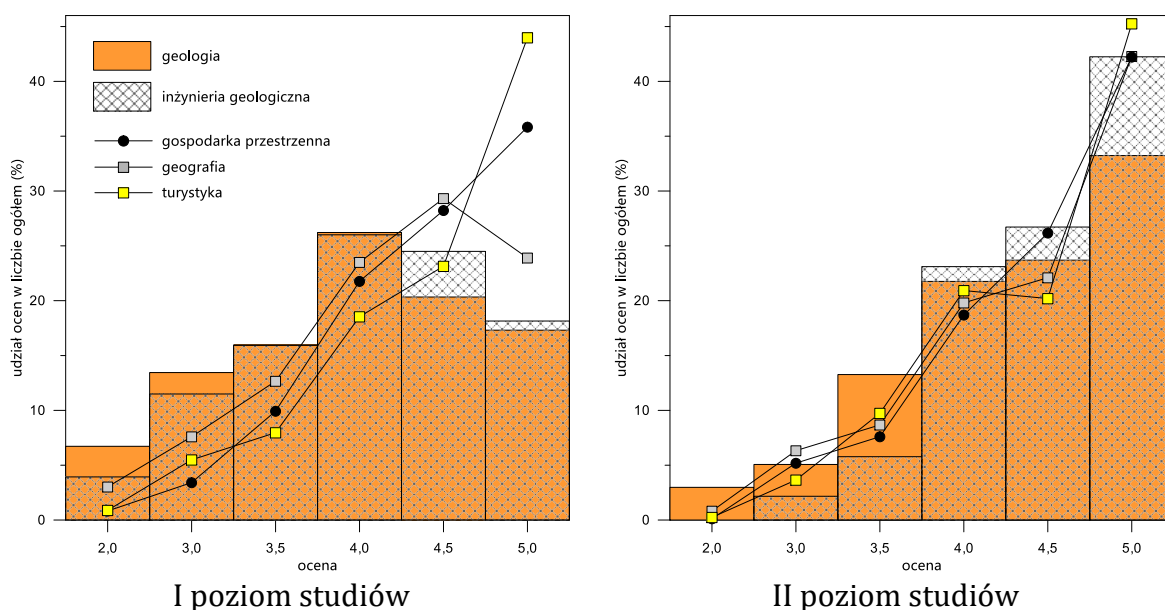
Ryc. 6. Rozkład ogólnego wyniku studiów na I i II poziomie studiów w roku akademickim 2019/2020

Źródło: opracowanie własne

Ponadto rozkład ogólnego wyniku studiów na II poziomie posiada trzy podwyższone „lokalnie” liczebności 4,0; 4,5; $\approx 5,0$. Pomijając odmienny sposób obliczania ogólnego wyniku na I i II poziomie studiów, należałoby zadać pytanie, czy takie różnice w rozkładach są właściwe danemu poziomowi studiów czy też uzależnione od jednego z elementów składających się na ocenę na dyplomie (średnia ze studiów, ocena pracy dyplomowej, ocena egzaminu dyplomowego). Natomiast rozkład ogólnych wyników studiów na I poziomie studiów, pomimo statystycznej asymetrii, ma charakter zbliżony do rozkładu normalnego. Reasumując przeciętny absolwent kończący kształcenie na I poziomie studiów uzyskuje dyplom z oceną dobrą (4,0), natomiast student II poziomu studiów z oceną plus dobrą (4,5). Odpowiednio oceny te stanowią 51% i 41% ogólnej liczby na odpowiednich poziomach studiów.

7. Rozkład ocen uzyskanych z zaliczenia na poszczególnych kierunkach, poziomach studiów oraz typach zajęć

Na Wydziale realizowanych jest 5 kierunków kształcenia na I i II poziomie studiów. Zasadniczo rozkład ocen uzyskanych na zaliczenie przez studentów charakteryzował się zbliżonym do arytmetycznego przyrostem udziału kolejnych ocen począwszy od (nie)zaliczenia przedmiotu (2,0), a skończywszy na ocenie bardzo dobrej (5,0) (ryc. 7).

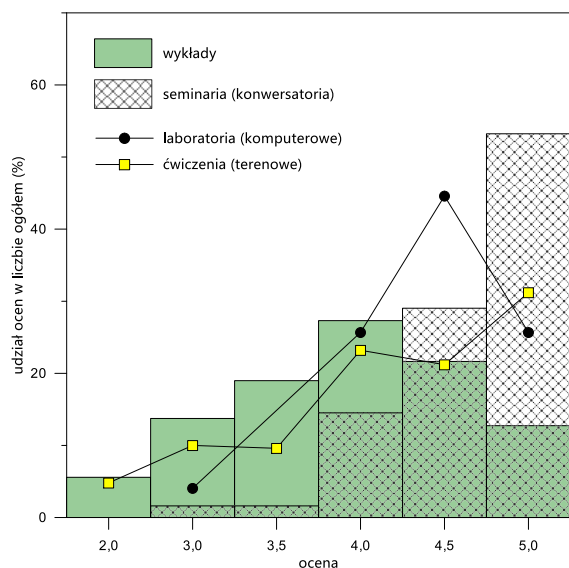
Ryc. 7. Struktura rozkładów ocen uzyskanych z zaliczenia przedmiotów (do ogólnej liczby ocen na kierunku w podziale na poziom i kierunek studiów w roku akademickim 2019/2020

Brak zaliczenia danego przedmiotu to przeciętnie na I poziomie studiów 3,1% ogólnej liczby zaliczeń, a na II poziomie 1,0% tej liczby. Natomiast w podziale na poszczególne kierunki i stopnie rozpiętość udziału ocen niedostatecznych wynosi od 3,0% (II stopień) do 5,8% (I stopień). Najniższe odsetki ocen niedostatecznych dotyczą Turystyki i Gospodarki przestrzennej. Najwyższe natomiast Geologii i / lub Inżynierii geologicznej. Zaliczenie na ocenę dostateczną (3,0) lub plus dostateczną (3,5) było bardziej charakterystyczne dla I (20,8%) niż II (13,5%) poziomu studiów.

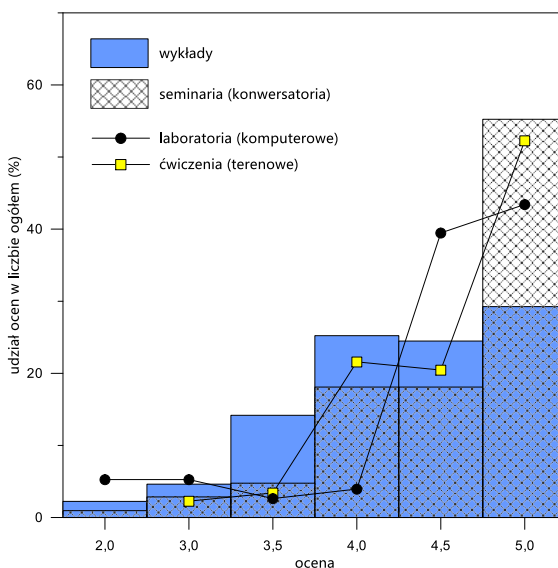
Dominującymi zaliczeniami, ze wzrastającymi udziałami, są oceny dobre (4,0), plus dobre (4,5) oraz bardzo dobre (5,0). Pomijając oceny dobre (4,0) na obu poziomach studiów, których udział zamyka się w granicach 20,9–23,0 (odpowiednio I i II poziom studiów), ocenę co najmniej dobrą plus (4,5 lub 5,0) uzyskała co najmniej połowa studentów (I i II poziom studiów odpowiednio 52,9%; 64,8%). Nieco odmienny charakter przybiera rozkład uzyskanych zaliczeń na I stopniu studiów na kierunku Geologia, Inżynieria geologiczna i częściowo Geografia. W ich przypadku dominującą jest ocena dobra (4,0), a rozkład zdaje się nie tyle nawiązywać do rozkładu normalnego co do symetrycznego.

W rozbiciu na poszczególne grupy, typy zajęć oraz poziomy studiów, rozkłady ocen są do siebie silnie zbliżone, jeśli nie identyczne (ryc. 8). Brak zaliczenia, ocena niedostateczna (2,0) w takim zestawieniu i układzie to przeciętnie tylko 2,4 % wszystkich zaliczeń. Najwyższy udział braku zaliczeń dotyczy I stopnia studiów na kierunku Geologia i oraz Inżynieria geologiczna odnośnie ćwiczeń i wykładów (odpowiednio 4,8; 5,6%). Jak można zauważyć rozkład ocen z zaliczenia tych dwóch rodzajów zajęć determinuje rozkład ocen z zaliczenia na wspomnianych wcześniej kierunkach. Dominującą w zaliczeniu oceną jest ocena co najmniej dobra, ze wskazaniem na ocenę plus dobrą i bardzo dobrą. Pomijając zaliczenia wykładów na kierunku Geologia i Inżynieria geologiczna, na I poziomie studiów (34,4%), oceny plus dobre i bardzo dobre, w ogólnej ich liczbie stanowią co najmniej 50%, a maksymalnie obejmują 85% w różnych grupach kierunków i typów zajęć. Biorąc pod uwagę następujące fakty: brak wyraźnych odstępstw w strukturze ocen od wskazanych

ogólnych prawidłowości struktury ocen z zaliczenia poszczególnych grup przedmiotów, grup kierunków na poszczególnych poziomach studiów; zawarcia tego typu analizy po raz pierwszy w raporcie, w opinii Zespołu brak jest przesłanek do stwierdzenia, że rozkłady ocen z zaliczeń przedmiotów mogą wskazywać na niepokojące czy niewłaściwe podejście w końcowym zaliczeniu przedmiotów. Jednak Zespół chce wskazać na widoczną nadreprezentację ocen bardzo dobrych w zaliczeniach seminariów, seminariów dyplomowych, konwersatoriów. Zasadnym wydaje się być sprawdzenie, jak i czy ostateczne zaliczenie tego typu rodzaju zajęć, oraz jego ocena, przekłada się na ukończenie studiów w danym toku studiów.

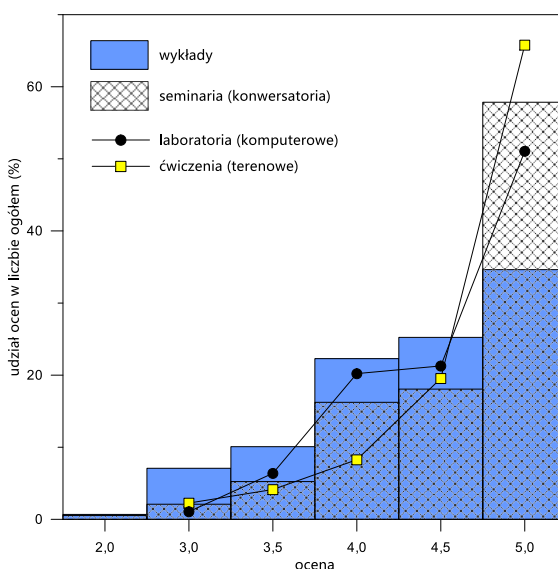
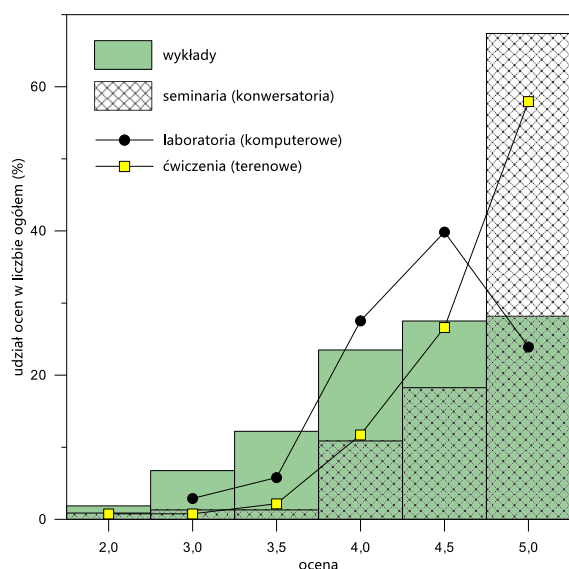

I poziom studiów

II poziom studiów

kierunek geologia i inżynieria geologiczna

I poziom studiów

II poziom studiów

kierunek geografia, gospodarka przestrzenna, turystyka

Ryc. 8. Struktura rozkładów ocen uzyskanych z wybranych typów zajęć, w grupie kierunków na I i II poziomie studiów w roku akademickim 2019/2020

8. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: Geologia, Inżynieria geologiczna, Geografia, Gospodarka przestrzenna i Turystyka

Ocenę metod weryfikacji wiedzy przeprowadzono w oparciu o analizę teczek przedmiotowych z kierunków: geologia, inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna i turystyka. Spośród wszystkich przedmiotów wybrano te z ubiegłoroczną oceną negatywną a pozostałe wytypowano losowo do kompleksowej oceny. W sumie przeanalizowano 19 teczek przedmiotowych zawierających materiały dydaktyczne, sylabusy, oceny cząstkowe i końcowe, wykonane prace etapowe i egzaminy, protokoły z systemu USOS oraz listy obecności sprawdzanej podczas ćwiczeń (Załącznik C). Zweryfikowano zawartość teczek przedmiotowych zgodnie z zarządzeniem Dziekana WNoZiKŚ nr 1/2020 z dnia 7 stycznia 2020 roku. Ocenie poddano zgodność formy weryfikacji wiedzy zawartej w sylabusie z faktycznie zrealizowaną podczas procesu kształcenia oraz aktualność sylabusów i poziom szczegółowości informacji o przedmiocie i sposobie zaliczenia. Zweryfikowano również stosunek godzin pracy studenta (w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim oraz w ramach pracy własnej i konsultacji) w stosunku do punktacji ECTS. Wyniki przeprowadzonych analiz w większości przypadków potwierdziły przestrzeganie ustalonych kryteriów oceniania, adekwatność wystawianych ocen do wiedzy przedstawionej przez studentów oraz poprawność przypisania punktacji ECTS do zakładanego nakładu pracy studenta. Jednakże w kilku teczkach stwierdzono drobne niezgodności pomiędzy formą zaliczenia w sylabusie a rzeczywista formą zaliczenia, nieścisłości w kartach przedmiotów (sylabusach), a w wielu przypadkach załączona dokumentacja nie była kompletna. W części teczek zapisy dotyczące zasad oceniania nie były zgodne z regulaminem studiów obowiązującym w Uniwersytecie Wrocławskim. W związku z brakiem zapisu w Zarządzeniu o obowiązku załączania przykładowych, ocenionych arkuszy egzaminów/kolokwiiów do teczek przedmiotowych, nie można było zweryfikować przyjętych metod oceny. W przypadku teczek zawierających wyżej wspomniane dokumenty, metody weryfikacji wiedzy były zgodne z treściami programowymi, lecz nie zawsze stosowano przyjęty próg procentowy, a także nie zawarto punktacji i skali ocen.

Zwrócono również uwagę na to, że w niektórych przypadkach obecność na wykładach była składową oceny końcowej. Zespół zaleca odejście od tej praktyki, Stosowanie tej praktyki może być kwestionowane w czasie wizytacji Zespołu Oceniającego PKA.

W związku z powyższym Zespół sugeruje, aby Dziekan WNoZiKŚ do listy obligatoryjnych dokumentów teczki przedmiotowej dodał konieczność załączenia przykładowych i ocenionych arkuszy z egzaminów/kolokwiiów wraz z punktacją oraz skalą ocen. Zespół proponuje, aby teczki zawierały: (1): sylabus, (2): zasady zaliczenia przedmiotu, (3): listę grupy wraz z listą obecności (w przypadku zajęć, na których obecność jest obowiązkowa), (4): wydruk protokołu z systemu USOS, (5): przykładowe prace etapowe wypełnione przez studentów i ocenione, (6): przykładowe, ocenione projekty, jeśli były realizowane w ramach zajęć oraz (7): przykładowe i ocenione arkusze z egzaminów/kolokwiiów z załączoną punktacją i skalą ocen. Ponadto Zespół wskazuje na konieczność przeglądu sylabusów pod kątem eliminacji wszelkich nieścisłości oraz sprawdzenie, czy zasady zaliczenia przedmiotu są zgodne z regulaminem studiów obowiązującym w Uniwersytecie Wrocławskim.

9. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia

WZOJK wskazuje na konieczność sporządzania recenzji o charakterze wartościującym, a nie w dużej części opisowym. Ponadto WZOJK zwraca uwagę na niski odsetek ankiet wypełnianych przez studentów. Wskazuje się również na odejście od praktyki uwzględniania w ocenie obecności studentów na wykładach.

10. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego

WZOJK wskazuje na konieczność:

1. zaktualizowania listy dokumentów i zakresu informacji, jakie powinny znajdować się w teczkach przedmiotów,
2. ujednolicenie formy części pisemnej sprawdzającej wiedzę umiejętności na I poziomie studiów, na wszystkich kierunkach, tak, aby test / egzamin sprawdzający zawierający pytania posiadał informację o skali ocen, sposobie jego wypełniania, udzielonych odpowiedziach i był jednym, zwartym dokumentem;

3. rozważenia konieczności wypracowania procedur i trybu oceny zgodności zakładanych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach z treściami, pytaniami wchodzącymi w skład, tworzących treść egzaminu pisemnego;
4. wyraźnego wartościowania, stosowania określeń wartościujących, ocenianych prac dyplomowych, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę,
5. dokonania przeglądu sylabusów pod kątem nieścisłości związanych np. z formami zaliczenia przedmiotów (z naciskiem na precyzyjny opis zasad zaliczenia, tj. obligatoryjność i waga ocen z poszczególnych prac) oraz zgodności zapisów z regulaminem studiów obowiązującym w UWr.
6. podjęcie działań zmierzających do zwiększenia skuteczności wypełniania ankiet studenckich.

za Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia

.....
/ - dr hab. Dariusz Ilnicki /